אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת צב

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ר"ח סיון תרס"ו - יפו
נמען: ר' משה זיידל

מכתב ידידות קצר. הרב קוק מתנצל על טרדותיו ומבקש מתלמידו לכתוב במה הוא עוסק ומה תוכניותיו. הרב קוק שואל על הקשר שלו עם ר' בנימין מנשה לוין, ושמח שזה התחבר עם היראים שבגרמניה, שהתאימו את צורכי הזמן לתורה וליראה. הרב קוק מעודד את תלמידו ללכת בדרכם ולשלב את מעלותיהם עם מעלות החינוך במזרח אירופה, לטיפוס שלם של קדושה, חכמה וגבורה.

עיקרי הדברים

- קשר עם התלמידים ר' משה זיידל ור' בנימין מנשה לוין.
- הערכה ליראים שבגרמניה, שמיזגו תורה עם צורכי הזמן.
- חיזוק מול סערות הזמן.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ר"ח סיון תרס"ו[4].

ברכת שלו'[5] וכ"ט[6] לידידי חביבי חתן-תורה נעלה ושלם מר משה זיידל [משה זיידל, אז צעיר בן תשע עשרה, ולימים חוקר מקרא] שי'[7].

שמחתני מאז בדבריך היקרים. ולולא טרדותי המרובות הייתי מקציע זמן להשתעשע עמך בדברי תורה וחכמה, כי חמודות אתה לי יקירי מאז, ומה גם עתה, אשר אקוה כי הוספת ועוד תוסיף אומץ בכל מילי דמיטב. אבל עכשו המניעות מעכבות הן, ואתך הסליחה על דברי הקצרים. ביחוד אינני זוכר אם אני חייב לך תשובה על איזה הערה, ומה תוכנה. אם הייתי זוכרה חושב אני שהייתי מעיר עלי'[8], אבל עתה אין מכתבך לפני.

כתוב נא לי מכל ענייניך לטובה, במה אתה עסוק בקודש ובחול, ומי המה מקרביך, ומה תחשב לעתיד בע"ה[9].

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ו - השנה תרס"ו (1905/1906)
5 שלו' - שלום
6 וכ"ט - וכל טוב
7 שי' - שיחיה
8 עלי' - עליה
9 בע"ה - בעזרת השם

גם אובה לדעת אם הנך בא בחליפות מכתבים עם ידידנו ר"ב לעווין [בנימין מנשה לוין, ממקורביו הצעירים של הרב קוק] נ"י[10], ואיך הוא יחושו אליך. על התחברותו עם היראים שבאשכנז, [היהודים האורתודוקסים בגרמניה] אותם שהתאימו את צרכי הזמן עם התורה והיראה, הנני שמח מאד. ואקוה, שגם אתה תלך בדרך זה, ותקבל היתרונות המצוים באחינו היקרים הללו, חלוצי הגנת ברית ד' באשכנז, ותקפל את המעלות העליונות, שרק ע"פ[11] חינוכנו היינו יכולים לזכות בהן, עמם יחד, ומהחיבור הנעלה הזה יוצג לפניך טפוס יקר מקורי ואורגני, הכולל ומאחד, קדושה, חכמה, וגבורה, תקות צדק ואמת וזיו חיים.

חזק ואמץ יקירי. מסערות הזמן החומריות והרוחניות אל ירך לבבך, "ע"כ לא נירא בהמר ארץ", [תהלים מו, ג-ו] "יהמו יחמרו מימיו ירעשו הרים בגאותו סלה", "נהר פלגיו ישמחו עיר אלקים" - יעזרה אלקים לפנות בקר", בב"א[12].

ידידך מוקירך מברכך מהררי קודש,

אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

10 נ"י - נרו יאיר

11 ע"פ - על פי

12 בב"א - במהרה בימינו אמן